

siden, at han kunde vinde en saadan Overbevisning, men at han alligevel vilde sige, at Københavns Befæstning skulde sløjfes, vilde han, siger jeg, staa frem og erklære det, saa kan jeg forstaa, at han kan finde mit Standpunkt mærkeligt, men det turde være, at Tinget og hele det ganske Land vilde finde, at det er hans Standpunkt og ikke mit, der er det mærkelige.

Maa jeg sige et Par Ord til de Højremænd, der have ytret deres Glæde over denne min Artikel, at hvis disse Ytringer af Tilfredshed fra Højres Side ere Udtryk for, at man i Partiet er naaet helt og fuldt til den Erkendelse, at man bør arbejde hen til en Løsning af denne Sag; der kan vinde Tilslutning Landet over, og arbejde for denne Løsning for Løsningens egen Skyld, ja, saa glæde disse Udtryk for Tilslutning mig i allerhøjeste Grad. Men saaledes har det ikke altid været. Forsvarssagen har været brugt i Partiformaalets Tjeneste, men indtræder der for Højres Vedkommende en Forandring heri, kan der jo være Tale om Mulighed for frugtbringende Samarbejde. Men det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Martin Madsen) udtalte jo forleden, at naar det gjaldt et Partis Politik, var det ikke Hensynet til, hvad der var retfærdigt, der stod i første Linie. Det ærede Medlems Tanke strejfedes altsaa Spørgsmaalet om Retfærdighed og Ikke-Retfærdighed. Men jeg gør ikke det ærede Medlem Uret ved at drage en Analogi. Naar man i et Forhold taler om det retfærdige, maa man med samme Ret kunne tale om det rigtige i et andet Forhold. Man kan nemlig ikke saa godt tale om det retfærdige i Forhold til Forsvarsspørgsmaalet, men derimod om, hvad man anser for rigtigt, ret og heldigt, og for saa vidt som det virkelig staa saaledes for det ærede Medlem, at det, der er bestemmende for et Partis Politik, altsaa da navnlig Højres, ikke er, hvad der er ret eller rigtigt — eller retfærdigt, for saa vidt der er Tale om Retfærdighedsspørgsmaal, men at det er, hvad der er Partiet gavnligest, hvad der tjener de partipolitiske Interesser — vi hørte jo det Vidnesbyrd forleden, at saaledes saa han paa det — er en saadan Grundbetragtning ikke særlig lovende. Det er ganske vist ikke noget nyt. Jeg har den Opfattelse, og den har været almindelig i Venstre Landet over, at saaledes har Højre i Virkeligheden set paa Forsvarssagen før og handlet derefter. Ikke det var det afgørende, om der kunde tilvejebringes en Forsvarsordning, som Børgerne havde Tillid til og følte sig staaende

over for som noget, der var deres eget, men det gjaldt om at skabe en Ordning i Kraft af Magten for derigennem at øge og bevare Magten. Og jeg vil ikke nægte, at naar jeg hører Højremænd tale — det gælder mere uden for denne Sal end her — og naar man ser Artikler trindt omkring i Højrepressen, har jeg Indtryk af, at der er noget af den gamle Adam i Højre endnu; der er noget af det, at gøre Forsvarssagen til „Livssag“ paa samme Maade som før. Derfor siger jeg: Vil Højre være med til at faa Forsvarssagen bragt ud af det Kaos, hvori den ved deres Misbrug af den er bragt ned, saa læg det til Side, der har været bestemmende for Dem før, Partiinteresser, og gaa ærlig i Gang med Løsningen for Løsningens egen Skyld og en saadan Løsning, som kan vinde Tilslutning og Tillid hos den store almindelige Befolkning. Er det Ledemotivet for Højres Politik i Forsvarssagen i Fremtiden, saa venter jeg mig noget af den Tilslutning, som jeg har sporet Udtryk for i de Glædesytringer, der ere faldne over for min Artikel. Men skulde det derimod være Tilfældet, at man nu venter sig noget i Retning af Venstres Deling, at man venter sig, at ved Hjælp af Forsvarssagen skal den Spaltning komme frem, der igen bringer Højre paa den grønne Gren, ja, da ere De inde paa vilde Veje, noget, der ikke gavner Forsvarssagen, og inde paa noget, hvorved De paa ny vil finde Skuffelser; men vil De optage og gaa med i et ærligt Arbejde for Sagens egen Skyld uden Partiinteresser, skulle De saavel som alle andre selvfølgelig være velkomne i dette Arbejde. Kun med dem, der paa Forhaand ere klare over og tilkendegive, at de, selv om de vandt en anden Overbevisning end den, de hidtil have haft, dog alligevel fastholdt det, som de hidtil have anset for rigtigt, med dem er der intet Samarbejde muligt. Jeg ønsker saa til Slutning at gøre et Par Bemærkninger, navnlig til det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott). Maa jeg dog forinden ganske kortelig strejfe en Ytring af det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger). Han har misforstaaet mig; han mente, at jeg havde sagt, at jeg frygtede for, at Socialdemokraterne vilde gøre Overbud angaaende Huslodsloven. En saadan Frygt nærer jeg ikke, det kunde aldrig falde mig ind at frygte i saa Henseende. Hvad Fare skulde der være ved det? Det er noget, vi ere vante til, vi ere blevne hærdede i